

Brussel, 19 oktober 2020
(OR. en)

12083/20

**Interinstitutioneel dossier:
2020/0036(COD)**

**CLIMA 273
ENV 644
ENER 383
CODEC 1026**

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	Raad
nr. vorig doc.:	11582/20
nr. Comdoc.:	6547/20; 10868/20
Betreft:	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader voor de totstandbrenging van klimaatneutraliteit en tot wijziging van Verordening (EU) 2018/1999 (Europese klimaatwet) - Partiële algemene oriëntatie

I. INLEIDING

1. Op 4 maart 2020 heeft de Commissie haar voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader voor de totstandbrenging van klimaatneutraliteit en tot wijziging van Verordening (EU) 2018/1999 (Europese klimaatwet)¹ aangenomen. Het voorstel maakt deel uit van de acties die zijn aangekondigd in de mededeling van de Commissie over de Europese Green Deal en strekt ertoe de doelstelling van een klimaatneutrale EU, die door de Europese Raad in zijn conclusies van 12 december 2019 is onderschreven², in wetgeving vast te leggen.

¹ Document 6547/20.

² Document EUCO 29/19.

2. Op 17 september 2020 heeft de Commissie een mededeling gepubliceerd met als titel "Een ambitieuzere klimaatdoelstelling voor Europa voor 2030 - Investeren in een klimaatneutrale toekomst voor ons allemaal (het klimaatdoelstellingsplan 2030)", vergezeld van een effectbeoordeling³, waarin wordt voorgesteld de klimaatambitie van de EU voor 2030 te verhogen. Op dezelfde dag heeft de Commissie een wetgevingsvoorstel⁴ aangenomen dat haar initiële voorstel in die zin wijzigt dat daarin een nieuwe emissiereductiedoelstelling voor 2030 wordt opgenomen van ten minste 55 % ten opzichte van de niveaus van 1990.
3. Het Europees Parlement heeft op 5 maart 2020 Jytte Guteland (S&D, SE) aangewezen als rapporteur voor de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid (ENVI). De Commissie ENVI heeft op 4 mei 2020 advies uitgebracht. De stemming in de plenaire vergadering vond plaats op 7 oktober 2020 (392 stemmen voor, 161 tegen en 142 onthoudingen).
4. Het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's hebben respectievelijk op 15 juli en 2 juli 2020 advies uitgebracht over het oorspronkelijke voorstel van de Commissie.
5. De Commissie heeft haar eerste voorstel bij de ministers ingediend tijdens de zitting van de Raad (Milieu) van 5 maart 2020. De besprekingen in de Groep milieu zijn begonnen tijdens het Kroatische voorzitterschap, en zijn onder het Duitse voorzitterschap voortgezet, onlangs ook over het gewijzigde voorstel. De delegaties hebben eveneens de effectbeoordeling bij de mededeling over het klimaatdoelstellingsplan 2030 besproken. Tijdens de intensieve besprekingen in de Groep milieu is op de meeste punten goede vooruitgang geboekt.
6. Het Comité van permanente vertegenwoordigers (Coreper) heeft het vorige compromisvoorstel van het voorzitterschap⁵ op 14 oktober 2020 besproken en is overeengekomen het toe te zenden aan de Raad Milieu, die het op 23 oktober zal bespreken.

³ Doc. 10865/20 + ADD 1-ADD 4.

⁴ Doc. 10868/20 (Gewijzigd voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader voor de totstandbrenging van klimaatneutraliteit en tot wijziging van Verordening (EU) 2018/1999 (Europese klimaatwet)).

⁵ Document 11582/80.

7. De verhoogde klimaatambitie van de EU voor 2030 blijft een uiterst gevoelige politieke kwestie. Een aantal delegaties is voorstander van een verhoging van het streefcijfer voor 2030 tot het door de Commissie voorgestelde niveau; andere delegaties willen evenwel meer informatie over de effecten en vinden dat het nieuwe streefcijfer eerst door de Europese Raad moet worden onderschreven voordat het in de Europese klimaatwet kan worden opgenomen.
8. De Europese Raad heeft tijdens zijn bijeenkomst van 15-16 oktober de mededeling over het klimaatdoelstellingsplan 2030 besproken, met onder meer het voorgestelde emissiereductiestreefcijfer van ten minste 55 % tegen 2030, en heeft besloten tijdens zijn bijeenkomst in december op dit punt terug te komen met het oog op een akkoord over een nieuw emissiereductiestreefcijfer voor 2030 en de indiening, vóór het einde van het jaar, van de geactualiseerde nationaal bepaalde bijdrage (NDC) van de EU aan het UNFCCC.
9. In het licht van het bovenstaande is het voorzitterschap van oordeel dat de tekst van het gewijzigde Commissievoorstel voor een nieuwe klimaatdoelstelling voor 2030 (doc. 10868/20) tussen vierkante haken moet blijven staan⁶ totdat het politieke besluit is genomen, en dat het dus vooralsnog geen onderdeel is van het compromisvoorstel van het voorzitterschap.
10. Het voorzitterschap is van oordeel dat het huidige compromisvoorstel van het voorzitterschap op alle punten, uitgezonderd het streefcijfer voor 2030, evenwichtig is en dat er onder de delegaties brede steun is om tijdens de komende zitting van de Raad (Milieu) tot een partiële algemene oriëntatie te komen. Het belangrijkste nog niet opgeloste vraagstuk betreft de uitvoering van de klimaatstreefcijfers van de EU: een aantal delegaties wil dat ook in artikel 2 van het voorstel de tekst wordt opgenomen van overweging 11, waarin aan een faciliterend kader wordt gerefereerd. Andere delegaties willen evenwel niet verder gaan dan te accepteren dat dit in de overwegingen wordt vermeld. Sommige van deze delegaties maken ook een voorbehoud bij de toelichting omtrent de rol van de Europese Raad in overweging 12a.

⁶ Tekst tussen [*vierkante haken, onderstreept en cursief*].

11. Wat andere kwesties betreft, betreuren enkele delegaties dat artikel 3 van het compromisvoorstel niet voorziet in tussentijdse streefcijfers, die per periode van vijf jaar worden vastgesteld. Andere delegaties handhaven hun verzoek dat artikel 2 moet bepalen dat klimaatneutraliteit niet alleen op EU-niveau, maar ook door elke lidstaat afzonderlijk moet worden bereikt, en dat de EU moet streven naar negatieve emissies na 2050.
12. Het voorzitterschap is van mening dat er in de Raad een compromis kan worden gevonden om tegemoet te komen aan de resterende bezwaren van die delegaties zonder het algehele evenwicht van de tekst in het gedrang te brengen. De meest recente compromistekst van het voorzitterschap staat in de bijlage. De enige wijziging ten opzichte van de vorige versie van de tekst van het voorzitterschap (doc. 11582/20) is de vermelding van de specifieke kenmerken van eilanden in overweging 15⁷.
13. Tegen deze achtergrond verzoekt het voorzitterschap de Raad (Milieu) het compromisvoorstel van het voorzitterschap in bijlage dezes te bespreken met het oog op een akkoord over een partiële algemene oriëntatie.

⁷ In de tekst **vetgedrukt en onderstreept**. Eerdere wijzigingen ten opzichte van het Commissievoorstel zijn onderstreept.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

**tot vaststelling van een kader voor de totstandbrenging van klimaatneutraliteit en tot
wijziging van Verordening (EU) 2018/1999 (Europese klimaatwet)**

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 192, lid 1,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité⁸,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's⁹,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

⁸ PB C van , blz. .

⁹ PB C 324 van 1.10.2020, blz. 58.

Overwegende hetgeen volgt:

- 1) De Commissie heeft in haar mededeling van 11 december 2019 over de Europese Green Deal¹⁰ een nieuwe groeistrategie vastgesteld die de Unie moet omvormen tot een rechtvaardige en welvarende samenleving, met een moderne, hulpbronnenefficiënte en concurrerende economie, waar vanaf 2050 netto geen broeikasgassen meer worden uitgestoten en de economische groei is losgekoppeld van het gebruik van hulpbronnen. De Green Deal moet het natuurlijke kapitaal van de Unie beschermen, behouden en verbeteren, en de gezondheid en het welzijn van de burgers beschermen tegen milieugerelateerde risico's en effecten. Deze transitie moet bovendien rechtvaardig en inclusief zijn: niemand mag aan zijn lot worden overgelaten.
- 2) Het speciaal verslag van de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (IPCC) over de gevolgen van de opwarming van de aarde met 1,5 °C ten opzichte van de pre-industriële niveaus en de daarmee verband houdende mondiale broeikasgasemissie-trajecten¹¹ biedt een sterke wetenschappelijke basis voor het aanpakken van de klimaatverandering en illustreert de noodzaak om de klimaatactie op te voeren. In het verslag wordt bevestigd dat de emissie van broeikasgassen dringend moet worden verminderd en dat de klimaatopwarming tot 1,5 °C moet worden beperkt, met name om de kans op extreme weersomstandigheden te verkleinen. In het "Global Assessment Report 2019"¹² van het Intergouvernementeel Platform voor wetenschap en beleid inzake biodiversiteit en ecosysteemdiensten (IPBES) werd aangetoond dat de biodiversiteit er wereldwijd op achteruitgaat en dat de klimaatverandering de op twee na belangrijkste oorzaak van het verlies van biodiversiteit is¹³.

¹⁰ Mededeling van de Commissie - De Europese Green Deal, COM(2019) 640 final van 11 december 2019.

¹¹ Intergouvernementele werkgroep inzake klimaatverandering (2018): Global Warming of 1.5°C. An IPCC Special Report on the impacts of global warming of 1.5°C above pre-industrial levels and related global greenhouse gas emission pathways, in the context of strengthening the global response to the threat of climate change, sustainable development, and efforts to eradicate poverty [Masson-Delmotte, V., P. Zhai, H.-O. Pörtner, D. Roberts, J. Skea, P.R. Shukla, A. Pirani, W. Moufouma-Okia, C. Péan, R. Pidcock, S. Connors, J.B.R. Matthews, Y. Chen, X. Zhou, M.I. Gomis, E. Lonnoy, T. Maycock, M. Tignor, and T. Waterfield (red.)].

¹² IPBES 2019: Global Assessment on Biodiversity and Ecosystem Services.

¹³ Het Europees Milieuagentschap, "Het Europese milieu - stand van zaken en vooruitzichten 2020", Publicatiebureau van de EU, Luxemburg, 2019.

- 3) Een vaste langetermijndoelstelling is van cruciaal belang om bij te dragen tot de economische en maatschappelijke transformatie, de werkgelegenheid, de groei en de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties, en om op billijke en kosteneffectieve wijze te evolueren in de richting van de temperatuurdoelstelling van de Overeenkomst van Parijs inzake klimaatverandering van 2015, die is gesloten na afloop van de 21e Conferentie van de partijen bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (de "Overeenkomst van Parijs").
- 4) De Overeenkomst van Parijs omvat de doelstelling op lange termijn om de wereldwijde temperatuurstijging ruim onder 2 °C boven het pre-industriële niveau te houden en ernaar te streven de opwarming tot 1,5 °C boven het pre-industriële niveau te beperken¹⁴. In de overeenkomst wordt benadrukt dat de aanpassing aan de negatieve gevolgen van de klimaatverandering belangrijk is¹⁵ en dat de geldstromen in lijn moeten worden gebracht met een traject naar broeikasgasarme en klimaatbestendige ontwikkeling¹⁶.
- 5) Met het klimaatbeleid van de Unie en de lidstaten moet ernaar worden gestreefd de bevolking, de planeet, het welzijn, de welvaart, de gezondheid, de voedselsystemen, de integriteit van ecosystemen en de biodiversiteit te beschermen tegen de dreiging van de klimaatverandering, in het kader van de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling en met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs. Het klimaatbeleid moet eveneens de welvaart maximaliseren binnen de grenzen van onze planeet, de veerkracht vergroten en de kwetsbaarheid van de samenleving voor de klimaatverandering verminderen.
- 6) Alle economische sectoren [...] waarvoor emissies of verwijderingen van broeikasgassen in het Unierecht zijn geregeld, moeten bijdragen aan de totstandbrenging van klimaatneutraliteit. [...]
- 6a) Aangezien de productie en het verbruik van energie van grote invloed zijn op de emissie van broeikasgassen, is de transitie naar een veilig, duurzaam, betaalbaar en zeker energiesysteem, dat steunt op een goed functionerende interne energiemarkt, van essentieel belang. Ook digitale transformatie, technologische innovatie en onderzoek en ontwikkeling zijn belangrijke factoren bij de verwezenlijking van de doelstelling inzake klimaatneutraliteit.

¹⁴ Artikel 2, lid 1, onder a), van de Overeenkomst van Parijs.

¹⁵ Artikel 2, lid 1, onder b), van de Overeenkomst van Parijs.

¹⁶ Artikel 2, lid 1, onder c), van de Overeenkomst van Parijs.

- 7) De Unie voert een ambitieus klimaatbeleid en heeft een regelgevingskader ingesteld om de broeikasgasemissiereductiedoelen voor 2030 te bereiken. Dat kader bestaat onder meer uit Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad¹⁷, waarbij een systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie is ingesteld, Verordening (EU) 2018/842 van het Europees Parlement en de Raad¹⁸, waarbij nationale broeikasgasemissiereductiedoelen voor 2030 zijn ingevoerd, en Verordening (EU) 2018/841 van het Europees Parlement en de Raad¹⁹, krachtens dewelke de lidstaten verplicht zijn de broeikasgasemissies en -verwijderingen in de sector van het landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw met elkaar in evenwicht brengen.
- 8) Daarnaast heeft de Commissie in haar mededeling van 28 november 2018 getiteld "Een schone planeet voor iedereen: Een Europese strategische langetermijnvisie voor een bloeiende, moderne, concurrerende en klimaatneutrale economie" een visie gepresenteerd om tegen 2050 broeikasgasneutraliteit tot stand te brengen in de Unie via een sociaal rechtvaardige en kostenefficiënte transitie.

¹⁷ Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 tot vaststelling van een systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie en tot wijziging van Richtlijn 96/61/EG van de Raad (PB L 275 van 25 oktober 2003, blz. 32).

¹⁸ Verordening (EU) 2018/842 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 betreffende bindende jaarlijkse broeikasgasemissiereducties door de lidstaten van 2021 tot en met 2030 teneinde bij te dragen aan klimaatmaatregelen om aan de toezeggingen uit hoofde van de Overeenkomst van Parijs te voldoen, en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 525/2013 (PB L 156 van 19.6.2018, blz. 26).

¹⁹ Verordening (EU) 2018/841 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 inzake de opname van broeikasgasemissies en -verwijderingen door landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw in het klimaat- en energiekader 2030, en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 525/2013 en Besluit nr. 529/2013/EU (PB L 156 van 19.6.2018, blz. 1).

- 9) De Unie streeft met het pakket "Schone energie voor alle Europeanen"²⁰ naar een ambitieuze decarbonisatieagenda, met name door een robuuste energie-unie tot stand te brengen, met inbegrip van doelstellingen tegen 2030 op het gebied van energie-efficiëntie en de inzet van hernieuwbare energie in de Richtlijnen 2012/27/EU²¹ en (EU) 2018/2001²² van het Europees Parlement en de Raad, en door de relevante wetgeving te versterken, waaronder Richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad²³.
- 10) De Unie is koploper in de transitie naar klimaatneutraliteit wereldwijd, en is vastbesloten de ambitie op mondiaal niveau op te drijven en het wereldwijde optreden tegen de klimaatverandering te versterken, met gebruikmaking van alle instrumenten waarover zij beschikt, met inbegrip van klimaatdiplomatie.
- 10a) De Unie moet haar klimaatactie en internationaal leiderschap inzake klimaat ook na 2050 voortzetten om de mensheid en de planeet te beschermen tegen de dreiging van een gevaarlijke klimaatverandering, met het oog op de verwezenlijking van de in de Overeenkomst van Parijs vastgestelde temperatuurdoelstellingen en overeenkomstig de wetenschappelijke **beoordelingen** van de IPCC.

²⁰ COM(2016) 860 final van 30 november 2016.

²¹ Richtlijn 2012/27/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie, tot wijziging van de Richtlijnen 2009/125/EG en 2010/30/EU en houdende intrekking van de Richtlijnen 2004/8/EG en 2006/32/EG (PB L 315 van 14.11.2012, blz. 1).

²² Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 82).

²³ Richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 betreffende de energiestaat van gebouwen (PB L 153 van 18.6.2010, blz. 13).

- 11) Het Europees Parlement heeft gepleit voor de noodzakelijke transitie naar een klimaatneutrale samenleving tegen uiterlijk 2050, heeft gevraagd hiervan een Europees succesverhaal²⁴ te maken en heeft een noodsituatie op het gebied van klimaat en milieu afgekondigd²⁵. De Europese Raad heeft in zijn conclusies van 12 december 2019²⁶ zijn goedkeuring gehecht aan de doelstelling om tegen 2050 een klimaatneutrale Unie tot stand te brengen, in overeenstemming met de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, en erkent daarbij dat er een faciliterend kader moet komen waarvan alle lidstaten profijt kunnen trekken en dat bestaat uit adequate instrumenten, stimulansen, steun en investeringen om een kosteneffectieve, rechtvaardige en tevens sociaal evenwichtige en faire transitie te waarborgen, waarbij de verschillende nationale omstandigheden als startpunt in aanmerking worden genomen. Hij merkte ook op dat voor de transitie grote publieke en particuliere investeringen nodig zullen zijn. [...] De Unie heeft op 6 maart 2020, na de aanneming ervan door de Raad, haar langetermijnstrategie voor een op lage uitstoot van broeikasgassen gebaseerde ontwikkeling voorgelegd [...] in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering.
- 12) De Unie moet ernaar streven om tegen 2050 de antropogene emissies per bron en de verwijderingen per put van broeikasgassen in alle economische sectoren in de Unie met elkaar in evenwicht te brengen. Ook natuurlijke en technologische oplossingen kunnen worden aangemerkt als put, zoals vermeld in de broeikasgasinventarissen bij het UNFCCC. [...] Oplossingen die gebaseerd zijn op koolstofafvang en -opslag (CCS) en koolstofafvang en -gebruik (CCU), kunnen, voor de lidstaten die deze technologie kiezen, een rol spelen bij de decarbonisatie, met name voor de mitigatie van procesemissies in de industrie. De doelstelling om tegen 2050 klimaatneutraliteit in de Unie tot stand te brengen, moet door alle lidstaten samen worden nagestreefd, en de lidstaten, het Europees Parlement, de Raad en de Commissie moeten de nodige maatregelen nemen om de verwezenlijking ervan mogelijk te maken. De maatregelen op het niveau van de Unie zullen een groot deel uitmaken van de vereiste maatregelen om het doel te bereiken.

²⁴ Resolutie van het Europees Parlement van 15 januari 2020 over de Europese Green Deal (2019/2956 (RSP)).

²⁵ Resolutie van het Europees Parlement van 28 november 2019 over de noodsituatie op het gebied van klimaat en milieu (2019/2930 (RSP)).

²⁶ Conclusies van de Europese Raad van 12 december 2019, EUCO 29/19, CO EUR 31, CONCL 9.

- 12a) In zijn conclusies van 8 en 9 maart 2007 en van 23 en 24 oktober 2014 heeft de Europese Raad zijn goedkeuring gehecht aan het streefcijfer van de Unie voor de vermindering van broeikasgasemissies voor 2020 en het beleidskader voor klimaat en energie voor 2030. De bepalingen van deze verordening betreffende de vaststelling van de klimaatdoelstelling van de Unie voor 2040 [...] laten de rol van de Europese Raad, zoals vastgelegd in de Verdragen, bij het bepalen van de algemene politieke beleidslijnen en prioriteiten van de Unie voor de ontwikkeling van het klimaatbeleid van de Unie onverlet.
- 13) [...] *(verplaatst naar nieuwe overweging 10 bis)*
- 14) Adaptatie is een essentieel onderdeel van het mondiale antwoord op de klimaatverandering op lange termijn. De lidstaten en de Unie moeten dus hun aanpassingsvermogen vergroten, hun veerkracht versterken en hun kwetsbaarheid voor de klimaatverandering verminderen, zoals bepaald in artikel 7 van de Overeenkomst van Parijs, en de gemeenschappelijke baten met andere [...]beleidsinstrumenten en wetgeving maximaliseren. De lidstaten moeten uitgebreide nationale adaptatiestrategieën en -plannen vaststellen. De Unie moet streven naar een gunstig regelgevingsklimaat voor het nationale beleid en de nationale maatregelen van de lidstaten voor aanpassing aan de klimaatverandering. Het verbeteren van de klimaatveerkracht en van het adaptatievermogen voor de klimaatverandering vereist gedeelde inspanningen van alle sectoren van de economie en de samenleving, alsmede beleidscoherentie en -consistentie in alle relevante Europese wetgeving en beleidsmaatregelen.
- 14a) De ecosystemen, mensen en economieën in alle regio's van de EU zullen het hoofd moeten bieden aan ernstige gevolgen van de klimaatverandering, zoals extreme hitte, overstromingen, droogte, waterschaarste, zeespiegelstijging, smeltende gletsjers, bosbranden, windworp en landbouwverliezen. Recente extreme gebeurtenissen hebben al aanzienlijke gevolgen gehad voor ecosystemen, en hebben de capaciteit inzake koolstofvastlegging en -opslag van bossen en landbouwgrond aangetast. Beter adaptatievermogen en meer veerkracht helpen om de gevolgen van de klimaatverandering tot een minimum te beperken en de onvermijdelijke gevolgen daarvan op een sociaal evenwichtige manier te ondervangen. Een vroegtijdige voorbereiding op dergelijke gevolgen is kosteneffectief en kan ook aanzienlijke nevenvoordelen opleveren voor de ecosystemen, de gezondheid en de economie. [...] Met name op de natuur gebaseerde oplossingen kunnen de mitigatie van en de adaptatie aan de klimaatverandering en de bescherming van de biodiversiteit ten goede komen.

- 15) Bij het nemen van de relevante maatregelen op nationaal en EU-niveau om de doelstelling inzake klimaatneutraliteit te verwezenlijken, moeten de lidstaten, het Europees Parlement, de Raad en de Commissie rekening houden met de mate waarin de transitie naar klimaatneutraliteit bijdraagt aan het welzijn van de burgers, de welvaart van de samenleving en het concurrentievermogen van de economie; energie- en voedselzekerheid en betaalbaarheid; een rechtvaardige verdeling en solidariteit tussen de lidstaten, met inachtneming van hun economische draagkracht, nationale omstandigheden, **zoals de specifieke kenmerken van eilanden**, en de noodzaak van convergentie in de loop van de tijd; de noodzaak van een billijke en sociaal rechtvaardige transitie; de beste beschikbare wetenschappelijke kennis, in het bijzonder de bevindingen van de IPCC; de noodzaak om bij het nemen van beslissingen over investeringen en planning rekening te houden met de risico's in verband met de klimaatverandering; kosteneffectiviteit en technologische neutraliteit bij het verlagen van de broeikasgasemissies en het verhogen van de verwijdering van broeikasgassen en bij het vergroten van de veerkracht; vooruitgang op het gebied van milieu-integriteit en ambitieniveau.
- 16) Voor de transitie naar klimaatneutraliteit zijn veranderingen in het gehele beleidsspectrum en een collectieve inspanning van alle sectoren van de economie en de samenleving vereist, zoals de Commissie opmerkt in haar mededeling over de Europese Green Deal. De Europese Raad heeft in zijn conclusies van 12 december 2019 verklaard dat alle relevante wetgeving en beleidsinstrumenten van de Unie moeten stroken met en bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstelling inzake klimaatneutraliteit, en dat een gelijk speelveld verzekerd moet zijn. Ook heeft de Raad de Commissie verzocht om na te gaan of daarvoor een aanpassing van de bestaande regels vereist is.

- 17) [Zoals aangekondigd in haar mededeling "De Europese Green Deal" heeft de Commissie, in haar mededeling "Een ambitieuzere klimaatdoelstelling voor Europa voor 2030: investeren in een klimaatneutrale toekomst voor ons allemaal"²⁷, een beoordeling gemaakt van de broeikasgasemissiereductiedoelstelling van de Unie voor 2030, op basis van een uitgebreide effectbeoordeling en rekening houdend met haar analyse van de geïntegreerde nationale energie- en klimaatplannen die overeenkomstig Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad²⁸ bij de Commissie zijn ingediend. In het licht van de doelstelling van klimaatneutraliteit tegen 2050 moeten de broeikasgasemissies tegen 2030 worden verminderd en de broeikasgasverwijderingen worden verbeterd, zodat de netto broeikasgasemissies, dat wil zeggen emissies na aftrek van verwijderingen, in de hele economie en op nationaal niveau tegen 2030 ten minste 55 % minder zijn dan in 1990. Deze nieuwe klimaatdoelstelling van de Unie voor 2030 is een verdere doelstelling voor de toepassing van artikel 2, punt 11, van Verordening (EU) 2018/1999 en vervangt derhalve de in dat punt vastgelegde Uniebrede streefcijfers voor broeikasgasemissies voor 2030. Daarnaast moet de Commissie uiterlijk op 30 juni 2021 beoordelen hoe de Uniewetgeving ter uitvoering van de klimaatdoelstelling voor 2030 zou moeten worden gewijzigd teneinde die netto-emissiereducties te kunnen bewerkstelligen.]

²⁷ COM (2020) 562.

²⁸ Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 663/2009 en (EG) nr. 715/2009 van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU en 2013/30/EU van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 2009/119/EG en (EU) 2015/652 van de Raad, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 525/2013 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 1).

- 18) Om ervoor te zorgen dat de Unie en de lidstaten op koers blijven om de doelstelling inzake klimaatneutraliteit te verwezenlijken en vooruitgang te boeken op het gebied van adaptatie, moet de Commissie geregeld de vooruitgang beoordelen, voortbouwend op de in artikel 7 bedoelde informatie, met inbegrip van in het kader van Verordening (EU) 2018/1999 ingediende en gerapporteerde gegevens. Om een tijdige voorbereiding van de in artikel 14 van de Overeenkomst van Parijs bedoelde algemene inventarisatie mogelijk te maken, moeten de resultaten van deze beoordeling vanaf 2023 om de vijf jaar uiterlijk op 30 september worden bekendgemaakt. Dit houdt in dat de verslagen uit hoofde van artikel 35 en artikel 29, lid 5, van die verordening en, in de toepasselijke jaren, de desbetreffende verslagen uit hoofde van artikel 29, lid 1, en artikel 32 tegelijk met de resultaten van die beoordeling aan het Europees Parlement en de Raad moeten worden voorgelegd. Indien de collectieve vooruitgang van de lidstaten met betrekking tot klimaatneutraliteit of adaptatie aan de klimaatverandering onvoldoende is, of indien maatregelen van de Unie onverenigbaar zijn met de doelstelling inzake klimaatneutraliteit of ontoereikend zijn om het vermogen tot aanpassing te vergroten, de veerkracht te versterken of de kwetsbaarheid te verminderen, moet de Commissie overeenkomstig de Verdragen de nodige maatregelen nemen. De Commissie moet ook geregeld de relevante nationale maatregelen beoordelen, en aanbevelingen doen indien zij vaststelt dat de maatregelen van een lidstaat onverenigbaar zijn met de doelstelling inzake klimaatneutraliteit of ontoereikend zijn om het adaptatievermogen te vergroten, de veerkracht te versterken en de kwetsbaarheid voor de klimaatverandering te verminderen.

- 19) De Commissie moet zorgen voor een solide en objectieve beoordeling op basis van de meest actuele wetenschappelijke, technische en sociaal-economische bevindingen, waarin een brede waaier aan onafhankelijke expertise is vertegenwoordigd, en moet haar beoordeling baseren op relevante informatie, met inbegrip van door de lidstaten ingediende en gerapporteerde gegevens, verslagen van het Europees Milieuagentschap, de beste beschikbare wetenschappelijke kennis, met inbegrip van de verslagen van de IPCC, evenals aardobservatiegegevens zoals verstrekt door het Europees programma voor aardobservatie Copernicus. De Commissie moet haar beoordeling verder baseren op een indicatief, lineair traject dat, indien aangenomen, de klimaatdoelstellingen van de Unie voor 2030 en 2040 koppelt aan de doelstelling van de Unie inzake klimaatneutraliteit en dient als indicatief instrument voor het ramen en evalueren van de collectieve vooruitgang in de richting van de verwezenlijking van de doelstelling van klimaatneutraliteit van de Unie. Het indicatieve lineaire traject loopt niet vooruit op eventuele besluiten om een klimaatdoelstelling van de Unie voor 2040 vast te stellen. Aangezien de Commissie zich ertoe verbonden heeft na te gaan hoe de EU-taxonomie in het kader van de Europese Green Deal door de publieke sector kan worden gebruikt, moet deze beoordeling informatie omvatten over ecologisch duurzame beleggingen door de Unie en de lidstaten, in overeenstemming met Verordening (EU) 2020/852 [taxonomieverordening]²⁹, zodra deze informatie beschikbaar is. De Commissie moet waar mogelijk gebruikmaken van Europese statistieken en gegevens, en moet voorzien in toetsing door deskundigen. Voor zover dit passend is en in overeenstemming is met zijn jaarlijks werkprogramma, moet het Europees Milieuagentschap de Commissie bijstaan.
- 20) Aangezien burgers en gemeenschappen een belangrijke rol spelen in het aansturen van de transitie naar klimaatneutraliteit, moet een krachtig publiekelijk en maatschappelijk engagement voor klimaatactie worden bevorderd. De Commissie moet daarom met alle geledingen van de samenleving in gesprek gaan, teneinde iedereen de mogelijkheid en de gelegenheid te geven om actie te ondernemen met het oog op een klimaatneutrale en klimaatbestendige samenleving, onder meer door een Europees klimaatpact te lanceren.

²⁹ Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020 betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088, PB L 198 van 22.6.2020, blz. 13.

- 21) Om te zorgen voor vertrouwen en voorspelbaarheid voor alle economische actoren, met inbegrip van ondernemingen, werknemers, investeerders en consumenten, om te zorgen voor een geleidelijke vermindering van de broeikasgasemissies en om te waarborgen dat de transitie naar klimaatneutraliteit onomkeerbaar is, moet de Commissie, indien nodig, uiterlijk zes maanden na de eerste algemene inventarisatie in het kader van de Overeenkomst van Parijs een tussentijdse klimaatdoelstelling van de Unie voor 2040 voorstellen. De Commissie kan voorstellen doen om de tussentijdse doelstelling [...] te herzien, rekening houdend met de bevindingen van de in artikelen 5 en 6 bedoelde beoordelingen en met de resultaten van de algemene inventarisatie en van internationale ontwikkelingen, onder meer inzake gemeenschappelijke termijnen voor nationaal bepaalde bijdragen.
- 22) In lijn met de inspanningen van de Commissie met betrekking tot de beginselen van beter wetgeven, moet worden gestreefd naar samenhang in de instrumenten van de Unie voor broeikasgasemissiereductie. Het systeem om de vooruitgang bij de totstandbrenging van de doelstelling inzake klimaatneutraliteit te meten en om de samenhang van de daartoe genomen maatregelen te beoordelen, moet voortbouwen op en in overeenstemming zijn met het in Verordening (EU) 2018/1999 vastgelegde governancekader, **en daarbij moet rekening worden gehouden met alle vijf dimensies van de energie-unie**. Met name het systeem van regelmatige rapportering en de volgorde van de beoordelingen en maatregelen van de Commissie op basis van die rapportering, moeten in overeenstemming worden gebracht met de in Verordening (EU) 2018/1999 vastgelegde vereiste voor de lidstaten om informatie te verstrekken en verslagen in te dienen. Verordening (EU) 2018/1999 moet derhalve worden gewijzigd om de doelstelling inzake klimaatneutraliteit in de betreffende bepalingen op te nemen.
- 23) De klimaatverandering is per definitie een grensoverschrijdende uitdaging. Een gecoördineerd optreden op het niveau van de Unie is bijgevolg nodig om de nationale beleidsinstrumenten effectief aan te vullen en te versterken. Daar de doelstelling van deze verordening, namelijk de totstandbrenging van klimaatneutraliteit in de Unie tegen 2050, niet voldoende door de lidstaten alleen kan worden verwezenlijkt, maar vanwege de omvang en de gevolgen ervan beter door de Unie kan worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Onderwerp en toepassingsgebied

In deze verordening wordt een kader vastgesteld voor de onomkeerbare en geleidelijke reductie van antropogene broeikasgasemissies per bron en de verbetering van de verwijderingen per [...] put van broeikasgassen in de Unie.

Deze verordening bevat een bindende doelstelling inzake klimaatneutraliteit in de Unie tegen 2050, met het oog op de temperatuurdoelstelling op lange termijn die is vastgesteld in artikel 2 van de Overeenkomst van Parijs, en biedt een kader om vooruitgang te boeken bij de verwezenlijking van de in artikel 7 van de Overeenkomst van Parijs vastgestelde mondiale doelstelling inzake adaptatie aan de klimaatverandering. *[Zij bevat ook een bindend streefcijfer voor de netto-reductie van broeikasgasemissies in de Unie voor 2030.]*

Deze verordening is van toepassing op de antropogene emissies per bron en verwijderingen per [...] put van de in deel 2 van bijlage V bij Verordening (EU) 2018/1999 vermelde broeikasgassen.

Artikel 2

Doelstelling klimaatneutraliteit

1. De emissies en verwijderingen van broeikasgassen die in het Unierecht gereguleerd zijn, zijn uiterlijk in 2050 op niveau van de Unie in evenwicht, zodat de netto-uitstoot van emissies tegen die datum tot nul kan worden herleid.
2. De relevante instellingen van de Unie en de lidstaten nemen de nodige maatregelen, respectievelijk op het niveau van de Unie en op nationaal niveau, om de collectieve verwezenlijking van de in lid 1 genoemde doelstelling inzake klimaatneutraliteit mogelijk te maken, rekening houdend met het belang van het bevorderen van zowel rechtvaardigheid en solidariteit tussen de lidstaten als kosteneffectiviteit bij het bereiken van deze doelstelling [...].
3. [...]
4. [...]

Artikel 3

Tussentijdse klimaatdoelstellingen

1. [Om de in artikel 2, lid 1, vastgestelde doelstelling inzake klimaatneutraliteit te bewerkstelligen, is de bindende klimaatdoelstelling voor de Unie voor 2030 een nettoreductie van broeikasgasemissies (emissies na aftrek van verwijderingen) van ten minste 55 % in 2030 ten opzichte van de niveaus van 1990.]
 2. [Uiterlijk op 30 juni 2021 herzielt de Commissie de relevante wetgeving van de Unie om de verwezenlijking van de in lid 1 van dit artikel vastgestelde doelstelling en de in artikel 2, lid 1, genoemde doelstelling inzake klimaatneutraliteit mogelijk te maken en neemt zij de nodige maatregelen in overweging, waaronder de vaststelling van wetgevingsvoorstellen, overeenkomstig de Verdragen.]
- 2a. Met het oog op de verwezenlijking van de in artikel 2, lid 1, bedoelde doelstelling inzake klimaatneutraliteit, wordt voor de hele Unie een klimaatstreefcijfer voor 2040 vastgesteld. Daartoe doet de Commissie uiterlijk zes maanden na de eerste algemene inventarisatie als bedoeld in artikel 14 van de Overeenkomst van Parijs indien passend een voorstel tot wijziging van deze verordening om het klimaatstreefcijfer van de Unie voor 2040 op te nemen, rekening houdend met de bevindingen van de in de artikelen 5 en 6 bedoelde beoordelingen en de resultaten van de algemene inventarisatie.

3. Wanneer de Commissie overeenkomstig lid **2a het klimaatstreefcijfer van de Unie voor 2040 voorstelt**, houdt zij rekening met het volgende:
- a) kosteneffectiviteit en economische efficiëntie;
 - b) concurrentievermogen van de economie van de Unie;
 - c) beste beschikbare technologieën;
 - d) energie-efficiëntie, betaalbaarheid van energie en voorzieningszekerheid;
 - e) rechtvaardigheid en solidariteit tussen en binnen de lidstaten;
 - f) de noodzaak om de ecologische doeltreffendheid en de vooruitgang in de loop van de tijd te waarborgen;
 - g) investeringsbehoeften en -kansen;
 - h) de noodzaak van een billijke en sociaal rechtvaardige transitie;
 - i) de internationale ontwikkelingen en inspanningen ter verwezenlijking van de langetermijndoelstellingen van de Overeenkomst van Parijs en de uiteindelijke doelstelling van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering;
 - j) de beste beschikbare en meest recente wetenschappelijke kennis, met inbegrip van de meest recente rapporten van de IPCC.
5. Binnen zes maanden na de tweede algemene inventarisatie kan de Commissie voorstellen de klimaatdoelstelling van de Unie voor 2040 te herzien overeenkomstig artikel 9a van deze verordening [...].
6. De bepalingen van dit artikel worden voortdurend getoetst in het licht van de internationale ontwikkelingen en de inspanningen ter verwezenlijking van de langetermijndoelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, onder meer met betrekking tot het resultaat van de internationale besprekingen over gemeenschappelijke termijnen voor nationaal vastgestelde bijdragen.

Artikel 4

Adaptatie aan de klimaatverandering

1. De betrokken instellingen van de Unie en de lidstaten zorgen voor voortdurende vooruitgang bij het vergroten van het adaptatievermogen, het versterken van de veerkracht en het verminderen van de kwetsbaarheid voor klimaatverandering, overeenkomstig artikel 7 van de Overeenkomst van Parijs.
- 1a. De bevoegde instellingen van de Unie en de lidstaten zorgen er ook voor dat de beleidsmaatregelen inzake adaptatie in de Unie en in de lidstaten elkaar ondersteunen, nevenvoordelen opleveren voor sectoraal beleid en streven naar een betere integratie van adaptatie aan de klimaatverandering op alle beleidsterreinen.
2. De lidstaten ontwikkelen adaptatiestrategieën en -plannen en voeren deze uit [...] op basis van robuuste referentiescenario's met betrekking tot klimaat en kwetsbaarheid, en voortgangsbeoordelingen.

Artikel 5

Beoordeling van de vooruitgang en maatregelen van de Unie

1. Uiterlijk op 30 september 2023, en vervolgens om de vijf jaar, beoordeelt de Commissie, samen met de in artikel 29, lid 5, van Verordening (EU) 2018/1999 bedoelde beoordeling:
 - a) de collectieve vooruitgang van de lidstaten bij de verwezenlijking van de in artikel 2, lid 1, bedoelde doelstelling inzake klimaatneutraliteit [...];
 - b) de collectieve vooruitgang van alle lidstaten op het gebied van adaptatie, als bedoeld in artikel 4.

De Commissie legt de conclusies van die beoordeling, samen met het verslag over de stand van de energie-unie dat overeenkomstig artikel 35 van Verordening (EU) 2018/1999 in het betreffende kalenderjaar is opgesteld, voor aan het Europees Parlement en de Raad.

2. Uiterlijk op 30 september 2023, en vervolgens om de vijf jaar, beoordeelt de Commissie:
 - a) de overeenstemming van de maatregelen van de Unie met de in artikel 2, lid 1, bedoelde doelstelling inzake klimaatneutraliteit [...];
 - b) de vraag of de maatregelen van de Unie van dien aard zijn dat vooruitgang wordt geboekt op het gebied van adaptatie aan de klimaatverandering als bedoeld in artikel 4.
3. Indien de Commissie op basis van de in de leden 1 en 2 bedoelde beoordeling tot de vaststelling komt dat de maatregelen van de Unie niet van dien aard zijn dat de in artikel 2, lid 1, bedoelde doelstelling inzake klimaatneutraliteit of de in artikel 4 bedoelde vooruitgang op het gebied van adaptatie aan de klimaatverandering wordt gehaald, of dat te weinig vooruitgang wordt geboekt met betrekking tot de doelstelling inzake klimaatneutraliteit of adaptatie aan de klimaatverandering, als bedoeld in artikel 4, neemt zij [...] de nodige maatregelen overeenkomstig de Verdragen.
4. De Commissie beoordeelt eventuele ontwerpmaatregelen of wetgevingsvoorstellen, vooraleer zij vastgesteld worden, in het licht van de in artikel 2, lid 1, bedoelde doelstelling inzake klimaatneutraliteit [...] neemt deze analyse op in een eventuele effectbeoordeling bij deze maatregelen of voorstellen, en maakt het resultaat van die beoordeling op het moment van de vaststelling openbaar. De Commissie beoordeelt ook of die ontwerpmaatregel of dat wetgevingsvoorstel strookt met het waarborgen van de in artikel 4 bedoelde vooruitgang op het gebied van adaptatie.

Artikel 6

Beoordeling van nationale maatregelen

1. Uiterlijk op 30 september 2023, en vervolgens om de vijf jaar, beoordeelt de Commissie:
 - a) de mate waarin de nationale maatregelen die, op basis van de nationale energie- en klimaatplannen of de tweejaarlijkse voortgangsverslagen die zijn ingediend overeenkomstig Verordening (EU) 2018/1999, als relevant zijn aangemerkt voor de verwezenlijking van de in artikel 2, lid 1, bedoelde doelstelling inzake klimaatneutraliteit, stroken met die doelstelling [...];

- b) de vraag of de relevante nationale maatregelen van dien aard zijn dat vooruitgang wordt geboekt op het gebied van waarborgen bij de adaptatie aan de klimaatverandering als bedoeld in artikel 4, rekening houdend met de in artikel 4, lid 2, bedoelde nationale adaptatiestrategieën.

De Commissie legt de conclusies van die beoordeling, samen met het verslag over de stand van de energie-unie dat overeenkomstig artikel 35 van Verordening (EU) 2018/1999 in het betreffende kalenderjaar is opgesteld, voor aan het Europees Parlement en de Raad.

- 2. Indien de Commissie, met inachtneming van de overeenkomstig artikel 5, lid 1, beoordeelde collectieve vooruitgang, vaststelt dat de maatregelen van een lidstaat niet in overeenstemming zijn met die doelstelling [...] of niet van dien aard zijn dat de in artikel 4 bedoelde vooruitgang op het gebied van adaptatie aan de klimaatverandering wordt geboekt, kan zij aanbevelingen aan die lidstaat doen. De Commissie maakt dergelijke aanbevelingen openbaar.
- 3. Indien overeenkomstig lid 2 een aanbeveling wordt uitgebracht, zijn de volgende beginselen van toepassing:
 - a) de betrokken lidstaat houdt terdege rekening met de aanbeveling in een geest van solidariteit tussen de lidstaten en de Unie en tussen de lidstaten onderling;
 - b) de betreffende lidstaat zet in het eerste overeenkomstig artikel 17 van Verordening (EU) 2018/1999 ingediende voortgangsverslag, dat is opgesteld in het jaar volgend op het jaar dat de aanbeveling werd gedaan, uiteen hoe hij terdege rekening heeft gehouden met de aanbeveling. Een lidstaat die besluit geen gevolg te geven aan een aanbeveling of een aanzienlijk deel daarvan, moet dit aan de Commissie motiveren;
 - c) de aanbevelingen moeten complementair zijn met de meest recente landspecifieke aanbevelingen die zijn gedaan in het kader van het Europees Semester.

Gemeenschappelijke bepalingen inzake de beoordeling door de Commissie

- 2. De Commissie baseert haar eerste en tweede beoordeling als bedoeld in de artikelen 5 en 6 op een indicatief, lineair traject, waarin het pad wordt uitgestippeld voor de vermindering van de netto-emissies op het niveau van de Unie, waarbij het in artikel 3, lid 1, bedoelde streefcijfer van de Unie voor het klimaat voor 2030, het klimaatstreefcijfer van de Unie voor 2040, wanneer dat is vastgesteld, en de doelstelling inzake klimaatneutraliteit als bedoeld in artikel 2, lid 1, aan elkaar worden gekoppeld.
- [Het traject begint met de in artikel 2 bis, lid 1, vastgestelde klimaatdoelstelling voor de Unie voor 2030.]*
- 1. De Commissie baseert elke daaropvolgende beoordeling op een indicatief, lineair traject, waarbij het klimaatstreefcijfer van de Unie voor 2040, wanneer dat is vastgesteld, en de in artikel 2, lid 1, bedoelde doelstelling inzake klimaatneutraliteit aan elkaar worden gekoppeld.
1. Naast de in artikel 6, lid 1, onder a), bedoelde nationale maatregelen, baseert de Commissie haar in de artikelen 5 en 6 bedoelde beoordeling op ten minste het volgende:
- a) informatie die in het kader van Verordening (EU) 2018/1999 is ingediend en gerapporteerd;
 - b) verslagen van het Europees Milieuagentschap (EMA) en het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek van de Commissie (JRC);
 - c) Europese statistieken en gegevens, met inbegrip van gegevens van het Europees programma voor aardobservatie Copernicus en gegevens over gerapporteerde en verwachte verliezen ten gevolge van negatieve klimaateffecten, voor zover beschikbaar; en
 - d) de beste beschikbare wetenschappelijke kennis, met inbegrip van de meest recente rapporten van de IPCC, het IPBES en andere internationale [...] organisaties; en
 - e) eventuele aanvullende informatie over ecologisch duurzame beleggingen door de Unie en de lidstaten, met inbegrip van, indien beschikbaar, beleggingen in overeenstemming met Verordening (EU) 2020/852 [taxonomieverordening].

2. Het Europees Milieuagentschap staat de Commissie bij bij de voorbereiding van de in de artikelen 5 en 6 bedoelde beoordeling, in overeenstemming met zijn jaarlijks werkprogramma.

Artikel 8

Participatie van het publiek

De Commissie gaat met alle geledingen van de samenleving in gesprek, teneinde iedereen de mogelijkheid en de gelegenheid te geven om actie te ondernemen met het oog op een billijke en sociaal rechtvaardige transitie naar een klimaatneutrale en klimaatbestendige samenleving.

De Commissie bevordert een inclusief en toegankelijk proces op alle niveaus, ook op nationaal, regionaal en lokaal niveau, evenals met de sociale partners, de bedrijfswereld, de burgers en het maatschappelijk middenveld, om beste praktijken uit te wisselen en acties in kaart te brengen die bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van deze verordening. Daarnaast kan de Commissie ook voortbouwen op de door de lidstaten overeenkomstig artikel 11 van Verordening (EU) 2018/1999 opgezette klimaat- en energiedialogen op verschillende niveaus.

Artikel 9

[...] (*Artikel geschrapt*)

Artikel 9a

Toetsing

Binnen zes maanden na elke algemene inventarisatie in het kader van de Overeenkomst van Parijs dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in, vergezeld van de conclusies van de in de artikelen 5 en 6 bedoelde beoordelingen, over de werking van deze verordening, rekening houdend met de noodzaak om vooruitgang te boeken betreffende de verwezenlijking van de doelstelling inzake klimaatneutraliteit als bedoeld in artikel 2, lid 1, en om te zorgen voor samenhang met de vooruitgang op het gebied van adaptatie als bedoeld in artikel 4. De Commissie kan bij het Europees Parlement en de Raad voorstellen indienen om deze verordening zo nodig te wijzigen.

Artikel 10

Wijzigingen van Verordening (EU) 2018/1999

Verordening (EU) 2018/1999 wordt als volgt gewijzigd:

- 1) in artikel 1, lid 1, wordt punt a) vervangen door:

"a) uitvoering te geven aan strategieën en maatregelen die ontworpen zijn om de doelstelling inzake klimaatneutraliteit van de Unie, als vastgelegd in artikel 2 van Verordening .../... [klimaatwet], en de doelstellingen en streefcijfers van de energie-unie te bereiken, en voor de eerste tienjarige periode van 2021 tot en met 2030 met name de 2030-streefcijfers voor energie en klimaat van de Unie te bereiken;"

- 2) in artikel 2 wordt punt 7 vervangen door:

"7) "prognoses": voorspellingen van antropogene broeikasgasemissies per bron en verwijderingen per put van broeikasgassen of ontwikkelingen van het energiesysteem, waaronder ten minste kwantitatieve ramingen voor een reeks van zes komende jaren eindigend op 0 of 5 onmiddellijk volgend op het rapporteringsjaar;"

3) in artikel 3, lid 2, wordt punt f) vervangen door:

"f) een beoordeling van de effecten van de geplande beleidslijnen en maatregelen om de onder b) van dit lid bedoelde doelstellingen te verwezenlijken, waarbij ook wordt nagegaan of ze stroken met de doelstelling inzake klimaatneutraliteit van de Unie, als vastgelegd in artikel 2 van Verordening .../... [klimaatwet], met de langetermijndoelstellingen inzake broeikasgasemissiereductie in het kader van de Overeenkomst van Parijs en met de in artikel 15 bedoelde langetermijnstrategieën";

4) aan artikel 8, lid 2, wordt het volgende punt e) toegevoegd:

"e) de wijze waarop bestaande beleidslijnen en maatregelen en geplande beleidslijnen en maatregelen bijdragen tot de verwezenlijking van de in artikel 2 van Verordening .../... [klimaatwet] vastgelegde doelstelling van de Unie inzake klimaatneutraliteit.";

5) artikel 11 wordt vervangen door:

"Artikel 11

Klimaat- en energiedialoog op verschillende niveaus

Elke lidstaat zet overeenkomstig nationale regels een klimaat- en energiedialoog op verschillende niveaus op, waarin lokale overheden, maatschappelijke organisaties, de bedrijfswereld, investeerders en andere betrokken partijen en het brede publiek actief kunnen participeren en de verwezenlijking van de in artikel 2 van Verordening .../... [klimaatwet] vastgelegde doelstelling van de Unie inzake klimaatneutraliteit en de verschillende mogelijke scenario's, ook op lange termijn, voor het energie- en klimaatbeleid kunnen bespreken, en de vooruitgang kunnen beoordelen, tenzij de lidstaat al een structuur heeft ingevoerd die datzelfde doel heeft. De geïntegreerde nationale energie- en klimaatplannen kunnen in het kader van deze dialoog worden besproken.";

6) in artikel 15, lid 3, wordt punt c) vervangen door:

"c) de verwezenlijking van de vermindering van broeikasgasemissies en de verbetering van verwijderingen per put op lange termijn in alle sectoren, in overeenstemming met de in artikel 2 van Verordening .../... [klimaatwet] vastgelegde doelstelling van de Unie inzake klimaatneutraliteit, in het kader van de verlagingen en verbeteringen van de verwijderingen per put die volgens de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (IPCC) noodzakelijk zijn om de broeikasgasemissies van de Unie op een kosteneffectieve manier te verlagen en de verwijderingen per put te verbeteren met het oog op de temperatuurdoelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, teneinde een evenwicht te bereiken tussen de antropogene emissies per bron en de verwijderingen per put van de broeikasgassen binnen de Unie [...] en, in voorkomend geval, daarna tot negatieve emissies te komen";

7) bijlage I, deel 1, wordt als volgt gewijzigd:

a) in afdeling A, punt 3.1.1, wordt punt i) vervangen door:

"i) Beleidsinitiatieven en maatregelen ter verwezenlijking van de op grond van Verordening (EU) 2018/842 vastgestelde doelstellingen, als bedoeld in punt 2.1.1 en beleidsinitiatieven en maatregelen voor de naleving van Verordening (EU) 2018/841, voor alle belangrijke emissiesectoren en sectoren waar de verwijdering moet worden verbeterd, in het licht van de in artikel 2 van Verordening .../... [klimaatwet] vastgelegde doelstelling inzake klimaatneutraliteit";

b) aan afdeling B wordt het volgende punt 5.5 toegevoegd:

"5.5. De bijdrage van geplande beleidslijnen en maatregelen tot de verwezenlijking van de in artikel 2 van Verordening .../... [klimaatwet] vastgelegde doelstelling van de Unie inzake klimaatneutraliteit";

7a Artikel 45 wordt vervangen door:

Binnen zes maanden na elke algemene inventarisatie in het kader van artikel 14 van de Overeenkomst van Parijs brengt de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad verslag uit over de werking van deze verordening, de bijdrage ervan aan de governance van de energie-unie, de bijdrage ervan aan de langetermijndoelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, de voortgang op weg naar het verwezenlijken van de klimaat- en energiedoelstellingen voor 2030 en de doelstelling van de Unie inzake klimaatneutraliteit als bedoeld in artikel 2, lid 1, van Verordening.../... [Klimaatwet], aanvullende doelstellingen van de energie-unie en de overeenstemming van de in deze verordening vervatte plannings-, rapporterings- en monitoringbepalingen met andere wetgeving van de Unie of besluiten van de Unie met betrekking tot het UNFCCC en de Overeenkomst van Parijs. De verslagen van de Commissie kunnen, indien nodig, vergezeld gaan van wetgevingsvoorstellen.

8) in bijlage VI, onder c), wordt punt viii) vervangen door:

"viii) een beoordeling van de bijdrage die het beleidsinitiatief of de maatregel levert aan de verwezenlijking van de in artikel 2 van Verordening.../... [klimaatwet] vastgelegde doelstelling van de Unie inzake klimaatneutraliteit en aan de verwezenlijking van de in artikel 15 bedoelde langetermijnstrategie;"

Artikel 11

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement

De voorzitter

Voor de Raad

De voorzitter
